

Світлана МИХАЙЛЕНКО,
здобувач вищої освіти факультету
№ 1 Криворізького навчально-
наукового інституту Донецького
державного університету внутрішніх
справ, рядовий поліції
Науковий керівник:
НІКОЛЕНКО Ксенія
доцент кафедри соціально-
гуманітарних та загальноправових
дисциплін факультету № 1
Криворізького навчально-наукового
інституту Донецького державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філософських наук, доцент

ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ ЯК РІЗНОВИД СУЧАСНИХ КОНФЛІКТІВ

Неможливо переоцінити значення інформації, через використання великої кількості даних, через можливість застосування технічних пристроїв, що здатні аналізувати велику кількість матеріалу, або через важливість інформації у зв'язку з її використанням у мережі інтернет. Розвиток технологій формує особливий простір, в якому інформація відіграє ключову роль. Тому значення інформації, вміння нею користуватись, перевіряти (здійснювати факт-чекінг), критично ставитись – ось ключові якості для сучасної особистості. Проте, не дивлячись на обізнаність людей, все одно залишається їх велика кількість, що в силу певних обставин стають жертвами інформаційних атак, маніпуляцій, вкидів, пропаганди, тощо. Тому без пекові складові є вкрай актуальні, бо інформаційна агресія часто вживається зі словам: зброя, диверсія, боротьба. Бо те, що відбувається на інформаційному полі, інакше як війною назвати не можна. Тому що в соціальних мережах, в різноманітних пабліках відбувається не просто обмін інформацією, а спеціально підготовлені (наймані) фахівці будують діалог таким чином, щоб транслювати потрібну їм точку зору, змінювати наявну, плутати поняття, маніпулювати.

В полі інформаційної війни особливу увагу слід приділити розгляду фальсифікацій, що використовуються з метою маніпуляцій, бо ніщо так не впливає на співрозмовника як інформація, що подається ніби з перевіреного джерела, ніби істина в останній інстанції. Метою таких повідомлень є не просто зміна думки, а обернення в свою віру співрозмовника. Існує багато способів і досліджень, що їх вивчають, проаналізувати та виявити такі маніпуляції, але нашою метою є дослідження саме симулякрів – зображення, або копія чогось, чого насправді не існує [1]. Симулякри супроводжують сучасну людину, бо з тією кількістю часу, яку проводять люди в інтернеті можна цілком стверджувати, що ми живемо у штучній реальності, спираємось на ту картинку, якою живимось і за рахунок якої створюємо враження власного правдивого існування. Тому

постмодерне уявлення про симулякри як складові сучасної культури є основою існування і протистояння, а також військових дій в сучасності. Так, французький філософ Жан Бодріяр виділяє три види симулякрів: «1) симулякри-копії, які є природними, натуралістичними, заснованими на зображенні, імітації, підробці; 2) симулякри – функціональні аналоги: продуктивні та ті, що напружені на її підвищення; 3) симульовані симулякри, засновані на інформації, моделюванні, їх ціллю є тотальний контроль» [2, с. 8]. Тобто для людини є характерним симулювати якусь річ, процес чи подію. В цілому це може робитись з різною метою, проте нас цікавлять саме маніпуляції, що можна використовувати в інформаційних війнах, які можуть виступити цим інструментом тотального контролю.

Ми живемо в умовах симуляції, бо людям подобається відчуття контролю, стабільності, які нам дають штучно створені умови нашого існування – соціальні мережі, форуми та інші складові інтернет-технологій. Сучасна людина, можна сказати намагається уникнути реальності через симулякри, бо велика кількість інформації вводить як мінімум в стан тривожності, викликає нерозуміння, дискомфорт, а штучно створені «зручні» умови існування, що не відображають реальність є комфортними та сприятливими, бо надають швидку відповідь на питання, швидке рішення проблеми. В контексті інформаційних воєн, можна говорити про симуляції в засобах масової інформації, наприклад уникнення назв речей такими, якими вони, підміна понять (наприклад: «українців як нації не існує», «Україна створена радянським союзом», кордони України «подарував» їй радянський час» і багато-багато інших). Через це, реальні факти, події віддаляються від особи, що приймає інформацію, так споживаються симулякри, лише копії реальних подій або речей. Так, активно використовувались терміни «київська хунта», «нелегітимне керівництво держави», тощо [3, с. 321]. Ці поняття покликані створити негативний настрій, сформувані заперечне ставлення у самого народу до його політичних лідерів, підірвати стабільний устрій, підірвати владу як такої.

Тому дослідження феномену викривлення світу, свідомої зміни явищ, підміни понять є важливим та актуальним в наші дні. Саме ці моменти є основою інформаційних воєн. Українська науковець Марина Паскалова, дослідивши напрацювання фахівців з інформаційних воєн зарубіжних країн, визначає, що інформаційні війни можуть відрізнитись за метою здійснення активності, за способом збору інформації, за суб'єктом її спрямування (командно-управлінська, розвідувальна, електронна, психологічна, гакерська, економічна, кібервійна) [4, с. 104].

Отже проблема інформаційної війни є вкрай актуальною для сучасних українців, бо ворог не просто здійснює на нас тиск у військовому, чи ресурсному плані, але і застосовує практично всі види інформаційних воєн проти нас.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Невдачина А.Ю. Симулякр та симуляція як способи маніпуляції. Електронний ресурс. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/>

[123456789/25755/1/%D0%9D%D0%B5%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%90.%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf](https://doi.org/10.1515/123456789/25755/1/%D0%9D%D0%B5%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%90.%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf)

2. Бодрійяр Ж. Симулякри і симуляція / пер. з англійської В. Ховхун. Київ: ОСНОВИ 2004. 230 с.

3. Холох О. І. Процеси симуляції та симулякри в контексті новітніх війн: філософсько-антропологічне осмислення. *Гілея: науковий вісник*. Вип. 126. 2017. С. 320–324.

4. Паскалова М. І. Філософські основи інформаційних війн. *Перспективи*. Вип. 3 (65), 2015. С. 102–108.

Іван ЛІЩИНА,

здобувач вищої освіти,
факультету № 1 Криворізького
навчально-наукового інституту
Донецького державного університету
внутрішніх справ, рядовий поліції

Науковий керівник:

НІКОЛЕНКО Ксенія.

доцент кафедри соціально-
гуманітарних та загальноправових
дисциплін факультету № 1
Криворізького навчально-наукового
інституту Донецького державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філософських наук, доцент

ПОНЯТТЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ

Проблема війни та ведення військових дій завжди викликала морально-етичні дилеми. Здавна, в історії людства, виникла ідея справедливого відстоювання своїх інтересів, збройне протистояння через неможливість використання інших методів впливу. Крайня потреба в військових протистояннях до останніх часів залишилась у формі вкрай небажаних способів вирішення конфліктів. Проте, ідея справедливості війни залишається актуальною.

Ще з часів Античності, починаючи від Цицерона, право на самозахист виводилось з природного права, та цим правом було наділено кожна державу [1, с. 277]. Також допускалась можливість захисту своїх інтересів, кордонів на міжнародному рівні. Більше того, припускалась можливість включати інші держави задля захисту своїх інтересів, використовувати всі можливі ресурси, що могло суперечити принципу справедливості. Використання війни з метою досягнення справедливості ще з давніх часів було допустимим, виступало одним зі способів досягнення справедливості, проте, майже в той самий час формуються концепції недопущення несправедливості, здійснюються спроби